

ПРОФ. Д-Р ЕКАТЕРИНА МИХАЙЛОВА,
ПОЛИТИК, ЮРИСТ И ПРЕПОДАВАТЕЛ:

В парламента избират членовете на ВСС „2 на теб – 3 на мен“

**Всеки от „тримата големи“ трябва да
демонстрира стремеж да е безупречен**

Интервю на **Стефан Миланов**

Проф. д-р Екатерина Михайлова е юрист и политик. Тя е бивши председател на СДС, бивши председател на парламентарната група на Обединени демократични сили и на ДСБ, зам.-председател на парламента. От години преподава в НБУ, където е ръководител на департамент „Право“. Освен това е известна с безкомпромисната си и винаги интересна позиция по важни обществени и особено правосъдни теми.

— Проф. Михайлова, какво мислите за процедурата за отстраняване на главния прокурор?

Процедурата на първо място е конституционно съобразна – най-после този спор отпадна! И все пак това е една добра стъпка в посока на това да се знае и да може да се предприемат действия за отговорност от страна на главния прокурор. Която може да бъде търсена и през министъра на правосъдието.

На второ място, предстои да видим цялата процедура как ще протече*. За мен не е голяма изненада това, че в първото заседание на ВСС решението, което

се взе, е да се търсят процедурни... процедури. През които да се отлага целият този въпрос. Защото добре известно ни е как гласува този състав на ВСС – той с голямо мнозинство отхвърли въобще идеята (на Янаки Стоилов – б.р.) да се предприемат подобни действия преди няколко месеца.

Така че очаквам сега да има доста дълго бавене на тема процедури. Макар че би трябвало да не бъде толкова сложно – в Закона за съдебната власт е казано, че това е огледална процедура на тази при предложенията за избор на председателите на ВКС, ВАС и главния прокурор. Т.е. процедурата е по същия ред. Няма нещо, което кой знае какво да се измисля.

Екатерина Михайлова

■ **Не минава ли мечтата да имаме не само главен прокурор – хайде да е какъвто и да било независим ръководител в съдебната система, през това да имаме независим ВСС?**

Ама разбира се, че трябва да е независим ВСС! В смисъл – да взима решенията по собствена съвест и убеждения. В голяма степен, за да имаме такъв ВСС, зависи и от подбора на хората – как биват излъчени.

Имаше големи надежди, че с 2/3 мнозинство при избора от парламентарната квота – това ще сваля партийните обвързаности на кандидатите, които биват предлагани...

■ **... И стана обратното.**

Да – за съжаление, видяхме обратния ефект. Аз си спомням един немски специалист преди повече от 10-ина години – когато му казвах за тези идеи, как те може би ще станат гаранция, той ми каза: да знаете, че това е оръжие с неизвестен резултат. То може да носи негативи. И явно това е виждано и другаде – не сме го измислили ние.

За съжаление, видяхме още по-безпринципно сговаряне. Ако по-рано управляващото мнозинство излъчваше хората и по някакъв начин поне гледаше дали те отговарят, дали им харесват и преценяват професионалните им

качества, сега стана „2 на теб – 3 на мен“ – без въобще да се обсъждат лицата.

■ **Въпросът с качеството отида съвсем на заден план?**

Абсолютно!

■ **Само алгебра?**

Да. Всички добри идеи – какъвто беше замисълът, отидоха на заден план. На мен ми се ще, ако се правят промени, много внимателно да се преценяват и плюсовете, и минусите.

Знам, че има идеи да се намаля парламентарната квота във ВСС. Това от една страна – добре.

→ 62

От друга, води до риск за затваряне на съдебната система, на капсулиране само в средите на магистратите.

Има модели, при които в различни страни – това го имаше и в анкетите на Съюза на съдиите, има дори един вид гражданско участие. Да участват хора, които не непременно са работили в структурите на съдебната власт, или от адвокатурата... Нужен е и малко страничен поглед.

Няма лошо, ако това са хора с морал, с идеи как да решават в полза на обществото – то това е смисълът на Висшия съдебен съвет. А не нещото, в което се превърна.

■ **Но по ирония и това намаляване на парламентарната квота пак минава през нуждата от конституционно мнозинство, т.е. – сделка с опозицията „2 на тебе, 3 на мене“.**

Да, да, точно така!

■ **През някакви достлуци и някакви уйдурми...**

(Смее се.) Точно така – минава през конституционно мнозинство.

■ **Но и още нещо – не смятате ли, че внасянето на искане за сваляне на главния прокурор с аргументи като лошото му отношение към НПО, или с цитати по конкретни дела, за които той мигом ще каже, че такова е било решението на напълно независимия и автономен наблюдаващ прокурор – не е ли това обидно подценяване на противника?**

Не бих го нарекла по този начин в никакъв случай. В крайна

сметка зависи – доколко тежки ще бъдат аргументите, да бъдат обосновани.

В самото искане от страна на министър Надежда Йорданова имаше доста сериозни неща. И те са свързани с нещо, което е изискване и към главния прокурор, и към председателите на ВКС и ВАС. Което е казано и в решението на Конституционния съд: че към тези трима – големите, както ги наричаме – изискванията са по-завишени, отколкото към всички останали, които са в структурата на съдебната власт. Защото

ИЗИСКВАНИЯТА
КЪМ
ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
СА ПО-ЗАВИШЕНИ,
ОТКОЛКОТО
КЪМ ДРУГИТЕ

от тяхното поведение зависи и престижът на съдебната власт. Които може да бъде и повишен, но може да бъде и уронен.

Има по-високи изисквания към тези лица и неслучайно в конституцията на няколко места конституционният законодател си служи с термина „високи морални качества“. Т.е. – иска се повече!

■ **Това, което ми казвате, е, че аргументите са достатъчно сериозни, тъй като „тримата големи“ просто трябва да са безупречни? Във всички смисли?**

Ами да бъде стремежът поне такъв... Разбира се, те са хора като всички нас – могат да допускат и емоции. Но е добре да ги обират. Да служат за модел на подражание не само с професионални качества!

■ **Виждате ли такава безупречност и модел на подражание в сегашния главен прокурор?**

Не ми се ще да говоря персонално (смее се). 🗨

* Интервюто е взето преди второто заседание на Пленума на ВСС по темата „Гешеви“ на 24 март – бел. авт.